

БЕОГРАДСКЕ ОПШТИНСКЕ НОВИНЕ

ИЗЛАЗЕ НЕДЕЉНО ЈЕДАНПУТ НА ТАБАКУ

ЦЕНА ЗА СРБИЈУ:

НА ГОДИНУ . . . . . 6 дин.
НА ПОЛА ГОДИНЕ . . . . . 3 " "
ЗА СТРАНЕ ВЕМЉЕ НА ГОДИНУ . . . . . 9 дин.

УРЕДНИШТВО И АДМИНИСТРАЦИЈА

ЈЕ У ЗДАЊУ
ОПШТИНСКОГ СУДА

Цена је огласима 6 дин. пара од врсте.

Преплату ваља слати унутрицом на општински суд а све кореспонденције на уредника.

РУКОПИСИ НЕ ВРАЉУ СЕ.

Неплаћена писма не примају се.

СЛУЖБЕНИ ДЕО

РЕДОВНИ САСТАНАК

одбора општине београдске 3 септембра 1887 године

(по стенографским белешкама)

почетак у 5½ часова по подне.

Били: Председник г. Ж. Карабиберовић, члан суда г. Јанаћ М. Јанковић, одборници и заменици г. г. Стево Добривојевић, Јован Дилбер, Фердинанд Розелт, Димитрије Ђ. Миловановић, Милош Симеонович, Васо Дучић, Светозар Јанковић, Самуил Пијаде, Никола Н. Кики, Павле Матић и Др. Марко Т. Леко.

Г. Председник. Молим вас, господо, да почнемо; има нас довољно да можемо радити.

Изволте прво чути протокол последње седнице.

Секретар (чита).

Г. Председник. Има ли ко шта да примети?

Г. В. Дучић. Ја имам да приметим. Г. Чађевић каже да је израдио планове, али ако комисија нађе, да их није израдио по уговору, онда ко ће платити дијурну? Може комисија радити 10 дана, и ако нађе да су планови рђави, зар ми и онда да плаћамо дијурну? Ја мислим да треба да решимо, ко ће у том случају платити дијурну.

Г. Председник. Ако би наступио такав случај, ја ћу бити дужан да вам кажем: Господа која су радила на прегледу планова, које је израдио г. Чађевић, наша су, да су планови рђави. Изгледа по г. Дучићевом говору да није протокол коректан. Протокол је коректан, а питање, које је г. Дучић покренуо, није ни решавано, ма да заиста оно може да наступи.

Г. Дилбер. Ми смо казали, да ћемо платити само готове планове.

Г. Председник. О томе није било речи, разумем, да ако комисија нађе, да планови нису добри, да ће он платити дијурну. Али ако наступи тај случај, ја ћу вам ствар поднети на решење. Међу тим, протокол се усваја. (Усваја).

Господо, пре но што би прешли на дневни ред, имам да вам дам објашњења односно давања козара под закуп.

Последњи пут, кад сам вам реферисао о том предмету, ја сам вам казао, да сам добио за козару 670 динара. Међу тим од тога времена ја сам и даље радио на томе приходу и добио сам: од Ивковића, који на сопственом земљишту има кланицу 170 дин.; од Гавре Сиљановића опет 170 дин., од Јована Петковића 120 дин.,

од Лудвига Хама 70 дин, и од Јована Ђуковића, кога смо са његове кланице уклонили и општинско му земљиште дали, 150 дин., што свега чини 680 дин. Кад ову цифру додамо пређашњој 670 дин., онда излази да смо добили свега 1350 дин. Дакле још само мало па да имамо колико смо имали и лане. (Чује се: врло добро; можемо бити задовољни.)

Сад је господо, на дневном реду питање о правилима за изношење ђубрета. Ви сте одредили комисију која би имала да изради основ, на коме се може ово право уступити. Та комисија је поднела свој рад.

Ствар је, господо, такве природе да не трпи одлагања. Санитет тражи, да се та служба доведе у ред, јер овако, као што је сад, не може остати.

Г. Ст. Добривојевић. Је ли ту комисија која је писала та правила?

Г. Председник. Није, но овде је секретар г. Спаса Хаџи-Ристић, и он ће прочитати и објаснити поједине тачке, по што је он на тој ствари већ годину дана радио.

Г. Секретар чита правила која одбор тачку по тачку претреса, мења и допуњује.)

Г. Председник. Усвајате ли, господо предложена правила са учињеним изменама и допунама у овој седници. (Усвајамо). Та ће правила, дакле, гласити:

Изношење кућног ђубрета из вароши Београда уступа се концесионару — под овим условима:

1) Износити се мора све кућевно ђубре, овамо стоји ђубре и отпадци из куће, ђубре са улице, из стана и авлије. Овамо не спадају отпадци столарски, ковачки, браварски и грађевински у већој количини.

2) Ђубре се из сваке куће мора изнети један пут недељно. Када су велике врућине, и кад услед тога прети опасност јавноме здрављу, полицијска власт има право наредити да се ђубре износи за кратко време два пута недељно.

3.) Да би се знао ред изношења ђубрета и да би била олакшана контрола дужан је концесионар — поднети општинској управи ред, по коме ће се и кога дана износити ђубре из улица у појединим квартовима. Тај распоред, као и свака његова измена, објавиће се грађанству преко новина.

4.) Свака кућа без разлике, односно сваки становник који има засебан стан, мора износити ђубре код концесионара, — који има искључно право да ђубре износи из вароши. Изузети су само они становници Београда, који имају сопствене коње, али је концесионар дужан

имати списак тих лица, како би се код њих могла у свако доба извршити контрола. Исто тако изузете су и механике, које ђубре из својих авлија морају сами извозити.

5.) Ђубре није дозвољено износити пред кућу на улицу, но концесионар дужан је износити ђубре из кућа са ђубришта.

6.) Пролазак кола улицом дужан је концесионар објавити звоном.

7.) Да не би у изношењу ђубрета било никаквих застоја дужан је концесионар држати довољан број великих, добро укованих и затворених кола за изношење ђубрета, која ће само горе у средини имати отвор толики колико је нужно да се ђубре може убацити. Напуне ли се кола овај ће се отвор капком затворити капак да не би ђубре из кола ветар разносио и да би мање смрдело.

8.) Да не би велике куће са многим становима реметиле ред за изношење ђубрета, пошто је у њима много ђубрета, дужан је концесионар — држати једна или двоја прекобројна кола за изношење ђубрета из тих кућа.

9.) За изношење ђубрета дужан је сваки кућни газда платити по истеку месеца ове таксе.

а.) соба и кујна или мањи дућан са собом плаћа 0-20 дин.

б.) две и три собе са кујном као и већи дућан са магазом . . . . . " 0-60 "

в.) четири и више соба са кујном, кафане са кујном и гостионе (без штале) . . . . . " 1-00 "

10.) Онога кућнога газду који не плати по истеку месеца у року прве недеље тужиће одмах концесионар општинскоме суду, и овај ће одмах издати наредбу да се у року од месец дана без суђења наплата изврши, ако дотични не докаже квитом да је тражену таксу платио.

11. Таксу за изношење ђубрета наплаћиваће сопственици кућа од својих кираџија уз наплату кирије а кираџије ће бити дужне да сопственику куће ову таксу уредно плаћају.

12.) Да би се ујемчило редовно изношење ђубрета из вароши од стране концесионара дужан је исти положити кауције у општинску касу 600 динара. Од те кауције кажњава ће се за сваку неуредност по 20 дин. у корист општ. касе. Доказ за непролазак улицом јесу грађани и неизнесено ђубре. Поред казне дужан је концесионар без реметења реда у почетку следејуће недеље ђубре из дотичне улице изнети. Кад се казном кауција смањи дужан је концесионар кауцију поунити, у протинном случају службе и возови као гаранција за наплату казне.

13.) Ђубре је концесионар дужан извозити из вароши и бацати на место, које одреди полициска васт на ту сврху.

14.) Из општинске куће и општинских школа душан је концесионар износити ђубре бесплатно.

Г. Председник. Сад јесте ли господо мишљења, да пробамо може ли се добити каква аренда? (Јесмо). Да пробамо, и то за годину дана.

Г. В. Дучић. Ја мислим да оставимо г. председнику да може на 3 године издати.

Г. Председник. За што, господо, ја ћу то изнети пред вас ако се прилика укаже. (Чује се: тако је).

Сад је на дневном реду ствар која задире дубоко у интересе и приходе општинеке. Ви је сигурно знате:

то је тако звана класна лутрија. Пошто сам испитао акта која се односе на овај предмет, ја сам нашао, да је мишао добра и остварљива. Кад би циљ оне лутрије био да се лозови растурају по нашој земљи, ја је не бих могао препоручити, али по што ће се у главноме пласирати на страни мишљења сам да ју треба примити. Тиме што је то једно поље отворено, и што у свету има много људи који траже леба без мотике, можемо се и ми користити. Ми би се ту само угледали на многе велике вароши светске које тим путем долазе до грдни прихода. Нпр. узмимо Келн, који је с лутријом подигао великолепну цркву, и још и дан дањи једнако се с тим лутријама служи, па види се да на тај начин напредује; а истим се лутријама службе за школе и многе друге потребе. И код нас се овим покушај чини, да се подмире наше санитарске потребе као канализација, водоводи, итд.

Дакле мишљења сам, да треба тој ствари поклонити пажњу и прихватити је. Комисија, која је узела ову ствар у разматрање свршила је свој посао, и поднела је пре неколико дана извештај. Сад пошто сам ја ушао у ту ствар, ја могу и моје мишљење дати, кад чујете, шта је комисија казала. Ова је ствар овде, и молим г. секретара да ју прочита. Господи ће већ бити позната, а мени је позната, у колико сам акта штудирао.

Г. Секретар Н. Јовановић чита:

Уговор

Закључен између општине вароши Београда с једне и г. Сигмунда Вајса трг. из Хамбурга с' друге стране о увођењу једне класне лутрије по примеру лутрија какове постоје у Лајпцигу, Хамбургу и Брауншвајгу, и то под следећим условима:!

1. Општина вароши Београда уставовљава једну трајну — текућу класну лутрију, која ће носити назив „Београдска општинска класна лутрија“ или немачки „Beligrader Gemeinde-Classen-Loterie“ по примању овде под ./ приложеног плана. Ова лутрија биће подељена за сада на 6 класа т. ј. имаће 6, вучења, и сва ова вучења свршавају се у року од 6. месеци тако, да ће се годишње изигравати по две такве лутрије.

2. Искључиву повластицу за продају ове Београдске општинеке класне-лутрије уступа се г. Сигмунду Вајсу трг. из Хамбурга, или ономе, на кога он ову повластицу правно пренео буде, и то под условима, који су овде потврђени.

3. Општина вар. Београда установиће једно нарочито своје лутријско одељење, под називом: „Лутријска дирекција“ коме ће на челу стајати, један самом општинском изабрати способан директор који мора бити српски држављанин. Ово одељење водиће сву бригу и надзор око штампања лозова, предаје истих концесионару, извлачења лозова и тачне исплате згодитака. Оно ће споразумно с концесионаром а у границама овог уговора свагда на 2. месеца унапред утврдити план сваке засебне лутрије и одређивати број издавати имајућих се лозова. За прву годину дужан је концесионар примити најмање по 10.000 ком. целих лозова за сваку поједину лутрију; за другу годину дужан је примити најмање по 15.000 ком. целих

лозова, за сваку поједину лутрију; а почевши од треће године па на даље да је обвезан примати најмање по 20.000 комада целих лозова за сваку поједину лутрију, који се број од тада има кретати за сво време трајања концесије између 20.000 до 50.000 комада целих лозова, и који се број ни у ком случају прећи не сме. Оно ће утврђивати облик лозова. То одељење примаће од концесионара вазда у напред, и то пре предаје лозова за прву класу, у готовом новцу целу бруто у плану изложену суму, коју ваља према под ./. утврђеном плану у згодитцима кроз све класе једне лутрије играчима исплатити. Оно ће решавати спорове између играча и поједини колектера и колектера и концесионара као лутријског главног и једног колектера, пошто општина сама и једино њему уступа цео квантум издаватих лозова.

Све остало, као и права и дужности играча и колектера биће обележено на полеђини усвојеног плана за сваку лутрију, што при расправи има силу закона.

Овај општински лутријски одељак, вршиће прорачун са концесионаром и од њега наплаћиваће у готовом новцу онај део чистог прихода, који по овоме уговору на део општини припада.

Овај одељак врши у опште сваку предвиђену и непредвиђену контролу, по целом делу ове лутрије, и само преко њега стоји концесионар у додиру са Београдском општином. Најпосле лозови ће сами на себи носити потпис тога директора општинског лутријског одељења, или онога кога свагдашњи председник општине београдске на то повластио буде, ако је директор одсутан.

4. Општина за ово своје уступљено право има да вуче из ове лутрије 50% чисте преостајуће асве. Ова ће се рачунати овако:

I. у приход долази

а. Писарина на цео број лозова издатих за сваку поједину класу по 1. дин. по сваком целом лозу.

б. Одбитак од 15% на мање згодитке према утврђеном плану.

в. Одбитак од 20% на веће згодитке према утврђеном плану.

Од овога ће се одбити

II. расход у који долази

као награда колектерима:

а. цела горња писарина-

б. 5% на све мање згодитке.

в. 8% на све веће згодитке, за тим:

г. за постројене трошкове, набавке апарата и осталих потреба канцеларијских, за штампање лозова и т. д. за сада сума до 10.604 дин.

д. За награду и плату директора и осталог персонала, као и канцеларијске трошкове и т. д. за сада сума до 20.000 дин.

(Суме под г. и д. према потреби мењаће се.)

Што преко свега овога претече, јесте чиста асна, и она се дели по пола између општине и повлашћеног предузимача.

Као особити приход само општински, а у корист њеног сиротног фонда, долазе све оне суме згодитака, које се у року од 2. мес. после сваког свршеног вучења, неби

од притјежаоца лоза подигли, но би исто играчко праћо застарило.

5. Повлашћени предузимач дужан је и за свој рачун поставити једно искусно стручно лице под називом директора, које ће у целом устројству ове лутрије суделовати али исто лице мора у Београду стално становати, и у свему бити подчињено под 3. означеној лутријској дирекцији као репрезентанту општине и контроли тачног извођења ове лутрије.

Ово лице стајаће у осталим односима под концесионаром, који је ову лутрију од општине под закуп и узело, и вршиће у његово име његове наредбе око предаје лозова и администрације, самостално.

Даљи су услови ови:

6. Време трајања овога уговора углављује се на (20) двадесет година.

7. Број лозова за сваку лутрију биће према тачки 3, и у његовим границама одобравам по захтеву повлашћеног предузимача. (види чл. 2.)

8. За сво време трајања, ове повластице (чл. 6.) предузимач је ослобођен од плаћања сваке општинске порезе, прирез и т. д. на против пак обвезан је плаћати држави у име свију дажбина по 3% од чистог прихода, који по свакој лутрији, на њега пао буде.

(НЗ. ово је његов захтев а општина треба да ради на томе да то право код државе у овоме смислу издејствује, но без своје обвезе за успех.)

За сво време трајања овога уговора, не може се оптеретити нити ова лутрија, нити повлашћени предузимач са каквом новом дажбином.

9. Општина има према чл. 3. и 5. право зако над контролом целе лутрије, тако и на свагдашњи увиђај и преглед књига предузимачевих

10. На случај ма каквог неспоразума између општине и предузимача, спор ће решавати само изборни суд, за који ће свака страна изабрати по 2. лица, а ови ће себи изабрати једно пето лице за председника, но ако се ови несложје у избору председника, онда ће председника именовати председник Београдског трговачког суда. Решење већине обвезно је за обе стране,

11. Онај део прихода који општини припада, по основи израженој у тачки 4., предаће се општинској каси по свршетку лутрије. и то после свршеног извлачења и посљедне класе те лутрије, на 14. дана, а после извршеног прорачуна када ће се и разлика ако је буде изравнати.

12. Општина прима на се обавезу, да за сво време трајања ове лутрије, неће дозволити никоме другоме да јошт једну или више оваких класних лутрија у Београду уводи; а потрудиће се но без своје обвезе за успех да изради и код владе те да се увођење овакве лутрије за сво време трајања ове лутрије и ни једној другој општини у Србији дозволити не може. Исто тако радиће — али без обвезе за успех — да влада донесе закон о забрани учешћа у игри у подобним класним страним лутријама, и да сваког Србина, ко овоме противно узради, са тешком новчаном глобом казни.

13. Општина гарантује тачну исплату свију згодитака, али зато.

14. Повлашћени предузимач према одредби чл. 3. дужан је општини Београдској положити у напред целу потребну и у плану сваке засебне лутрије изложену бруто суму за исплату свију згодитака у готовом новцу.

15. Повлашћени предузимач полаже за сдржање овог уговора општини Београдској кауцију у 200.000 динара која може бити положена или у новцу, или у државним српским артијама или и страним артијама првог реда које општина београдска примила буде и то по дневном курсу.¹

Ова кауција полаже се при подпису уговора и стојаће код општине или народне банке депонована за сво време трајања уговора, и пропада предузимачу а у корист општине само онда, ако би предузимач пре времена овај уговор престао испуњавати или би га и једнострано сасвим раскинуо.

16. Стан за канцеларију лутриске дирекције да је општина бесплатно, где ће и под 5. именовани директор радити а послуга и издржавање исте канцеларије пада на терет обе стране под тачку 4.

17. Сви згодитци исплаћиваће се на каси општинске лутријске дирекције подносиоцу извучених лозова.

18. Уговор овај почиње важити од дана, кад га обе уговорачке стране потпишу, и кад га држава као врховна власт одобри за сигурност обе уговарајуће стране, издају се овака два равногласна егземплара, од који ће свака по један за себе задржати.

Извод плана

једне лутрије од 20.000 лозова по дин. 120 са 10.000 згодитцима у износу од дин. 1,930.000. Главни згодитак износи у најсретнијем случају дин. 200.000

(Сљедује план играња са билансом).

Одредбе извођења лутрије.

При руковању овом од државе гарантованом лутријом, подписана генерална дирекција варошке лутрије, вретаће се у границама ових одредаба.

§. 1. *Уредба лутрије.* У овој лутрији издаће се 20.000 лозова и 10.000 згодитака, који ће се у 6. класе поделити, и то овде на страни изложеном плану у прописаном року изиграти.

Издавање лозова биће у целим, половинама, четвртинама и осминама. Продаја лозова вршиће се преко колектера, коме ће потписана дирекција лозове предати, односно преко под колектера који су од колектера примљени и у односу испуњавања ових правила у свему подчињени бити.

§. 2. *Облик лозова.* Сваки лоз, односно део једног лоза биће бележен једним бројем од 1. до 20.000. Лоз важи само онда ако на себи носи овде на обратној страни штампани грб, и потпис генералне лутријске дирекције.

Једина генерална дирекција је у власти да лозове поделити може.

§. 3. *Делови лозова* имају право на сразмерни део назначеног згодитка.

§. 4. *Улог писарина.* Улог за сваку поједину класу, назначен је у обратном стојећем плану и на лозовима односно деловима лозова, у којем је — разуме се — и писарина рачуњена. Од страних играча сме се јошт осим тога и накнаду за поштарину и листове вучења наплаћивати.

§. 5. *Поновљење лозова.* Сваки лоз важи само за ону класу, на коју он гласи. Играчи добијају за неизвучене лозове за свако поједино идуће вучење, од онога колектера односно подколектера од кога је лоз прошле класе купљен, један нов лоз идућег вучења, са истим бројем, уз наплату улога сходно овоме плану.

При губитку права на поновљење лозова, мора ова куповина бити, уз повратак лоза прошле класе, најдаље аа пет дана пре почетка вучења дотичне класе,

У случају да који играч по испуњавању ових прописа тражени понављајући лоз од дотичног колектера односно подколектера у остављеном року недобија, има се играч, прилажући лоз прошле класе, и улог по плану, неодложно непосредно на подписану генералну дирекцију обратити (§. 15.) ако ова неби у стању била, припадајући лоз играчу набавити, онда је играч у праву да за идућу класу, бесплатно два друга лоза односно да сразмерни делова истих или представљајућу вредност ових.

Од ових одредаба удаљавајући се уговору између играча и колектера односно подколектера, о задоцњењу или напред плаћању улога, о доставци понављајућег лоза и т. д. обвезни су само за уговарајуће стране. Обвезу генералне дирекције, или у случају да је лоз купљен код подколектера, обвезу колектера неможе се у овом уговору увести.

§. 6. *Купљени лозови.* За лозове који се у току лутрије купују, има се улог и писарину већ извучавших класа доплатити. По овоме кошта један купљени лоз.

За другу класу дин. 25.	} урачуњена и писарина
" трећу " " 45.	
" четврту " " 70.	
" пету " " 95.	
" шесту " " 120.	

§. 7. *Настављајући лозови.* Бројеви који се из кола једном извуку, више не суделују у даљем игрању. Али сопственик једног извученог лоза, може и даље игри судловати ако себи набави други лоз који се у колу неизвучених бројева јошт налази. За оваки настављајући лоз (купљени лоз) има играч да плати цену по §. 6. ових правила.

§. 8. *Вучење.* Преглед, мешање, и мећање бројева лозова, и згодитака у кола вучења бива јавно у општинској сали пред двома адвокатима.

У свакој класи извући ће се из кола — бројева толико бројева колико се у противстојећем колу — згодитака по плану играња, згодитака налазило буде. Бројеви који се у исто време извуку, један број и једна цедуља згодитка, имају се ради доказа узајамног припадања, заједно савити и на концу који се званично чува, по реду низати. Налазак овог конца решава без даљега, коначно питање са којим је згодитком једна нумера извучена.

§. 9. *Премиија*. Онај лоз који се у вучењу шесте класе последњи извуче, добија такођер и премију од дин. 125.000 којим у најсретнијем случају сачињава динара 200.000.

§. 10. *Листови вучења*. Извештаји, снабдевени са на обратної страни стојећим грбом, који се по поређеним бројевима и цедуљама згодитака §. 8. штампају, шаљу се по свршетку вучења сваке поједине класе, колектерима за играче на увиђај.

§. 11. *Исплаћивање згодитака*. Згодитци и премија исплаћују се по одбитку од 15 од сто од згодитака до дин. 200 закључно 20 од сто од згодитака преко динара 200. и од премије, најдаље за 14 дана по свршеном вучењу сваке поједине класе. Исплаћивање згодитака бива преко колектера (§. 1.), који је као такав на самом лозу назначен, по повратку извученог лоза. Неизвршује ли се плаћање, или ако се име колектера на лозу не налази има играч да лоз одма, а најдаље пре истека у §. 15. одређеног рока подписаној генералној дирекцији шиље, која се има уверити о тачности потраживања згодитка, у колико се иста на основу плана доказује. Без да се у исто време лоз полаже, не може се изузетно §. 13. од дирекције исплаћивање згодитака искати.

§. 12. *Изгубљени лозови*. О неставању једног лоза има играч без одлагања дотичног колектера односно под-колектера обавестити, који ће даље, ако лоз донде на исплату није поднет, случај генералној дирекцији до знања ставити. Ако је на изгубљени пријављени лоз пао згодитак, а ако се исти у одређеном времену по §. 14. непојављује, онда ће се у случају да томе никакве препреке нема, згодитак оное исплатити, који је губитак пријавио.

§. 13. *Забрана на новац згодитака* не може се од поверилаца ставити. Но ако се сопственику једног добијајућег лоза, или оное који је губитак једног таквог лоза пријавио (§. 12); законским или изузетним правом од неког другог расправа појавила, оставља се оное, да стављење забране на новац згодитка пре исплате истог, код надлежног суда издејствује.

§. 14. *Застаревање згодитака*. За време од 2 месеца по свршетку вучења једне класе морају се згодитци по пропису код колектера примљени бити (§. 11). По истеку ових 2 месеца, застарева свако право на исплаћивање згодитака.

§. 15. *Рекламације играчеве*, имају се упутити подносиој дирекцији, но само ће се онда у поступак узети ако одговарају прописима ових одредаба. Чини се најљивим нарочито на то да се, изузетно §. 12, ни један згодитак, без прилагања добијајућег лоза, ни један понављајући или бесплатни лоз, без прилагања прошле класе, од генералне дирекције не може искати. Ако играч код генералне дирекције на рекламацију не налази задовољења, то оное остаје да се месном надлежном суду обрати.

§. 16. *Предавање планова*. Сваки играч може од дотичног колектера односно подколектера један комад овог плана захтевати, те тиме о уштрбу испуњавања одредбе извођења уверити се.

Генерална дирекција варошке лутрије.

Г. Ст. Добривојевић. Господо, има ту празнина. Треба

да се каже. да се на српском језику сва ствар води и да ће лозови бити на српском језику, а не на страном. (Чује се: лоз не може бити само на српском језику, јер ће се продавати и на страни).

Г. Светозар Јанковић. Ја мислим да буду на српском и француском.

Г. Председник. Ја мислим да мора доћи српски, а ако желимо да наше лозове купују странци, морају бити и на страном језику, јер људи кад купују хоће да знају шта купују, а само ће им онда бити јасно шта купују ако буду лозови и на њиховом језику.

Г. В. Дукић. Овде се тражи, да се концесионар ове лутрије ослободи свију општинских дација, и да се забрани подизање овакве лутрије свуда у Србији. Ја мислим да то мора ићи влади на одобрење и да мора неко ићи да се споразуме с владом о томе. Ја мислим да опет иде г. председник па да се с владом предходно споразуме и даље што треба уради.

Г. Ст. Добривојевић. Ја мислим да ми треба овде да кажемо одлучно: усвајамо ли овај пројекат комисије или не?

Г. Председник. Одбор има да каже усваја ли ову ствар у начелу? а што се тиче особених користи о томе ћемо се још опширније објашњавати.

Г. Ст. Добривојевић. Што се тиче саме користи она нам је свима јасна, но ја бих вас молио да нам објасните да нема ту и каквих терета за општину.

Г. Председник. По овом уговору нема; главна је тачка о добити, и ово је што сам хтео да кажем: од онога дана, кад се концесионар буде обвезао да прими 20.000 лозова, општина би имала за пола године 90.000 дин. прихода, а за годину дана 180.000 дин. Ја бих вас молио, да ја на томе радим, влади би се морало казати отворено, да ће општина имати толико прихода, и она ће га употребити на ануитете, зајмове учињене за канализацију и остале санитетске потребе вароши. Што стоји да се забране страни лозови, ја мислим да се та тачка избрише, јер онда ни стране државе не би наше лозове дозволиле. Што се нашег света тиче он ће без сумње и без ове тачке радије куповати лозове своје општине но рецимо хамбуршке липијске и т. д.

Г. Мига Миловановић. Најбоље је да ову ствар оставимо г. председнику.

Г. В. Дукић. Само да се не вежемо за личност, но да оставимо целу ствар г. председнику.

Г. Председник. Усвајате ли сви господо, тај предлог, да председништво ову ствар дефинитивно сврши. (Усвајамо). Хвала на поверењу, а ја ћу се старати, да га оправдам.

Господо, овом приликом ја сам хтео још један предмет да изнесем. Сствар се тиче прихода наших, и ја ћу ради исте морати сазвати ванредну седницу, но за сад могу вам казати у кратко ово:

Г. Тома помоћник кметовски, који се брине за нашу велику пијацу нашао је да би општина могла имати од ње већих прихода, но што данас има. У главном он предлаже да се сва места на пијаци дају лицитацијом, јер се из практике видело, да људи за извесна места плаћају

више по за друга, а наравно да би онај, који узме место под аренду, имао да плаћа и ону другу обичну таксу општинску. Општина би на тај начин имала више користи; а ево и једног примера: десно се један случај, да умре један пиљар, који је држао једно место на пијаци; проба ради држана је лицитација његовог места. За исто је добијено 300 дин. Дакле, ја мислим, да се предлог г. Томе може с корисћу примити.

Г. Ст. Добровољскић. Мени се чини да треба најпре измерити плацево.

Г. Председник. Ми би могли имати врло добар приход од многих места на пијаци, али ја сам хтео рећи да ми морамо водити рачуна и о оним грађанима нашим, који имају имања на пијаци. Тако, ми би могли привући све касалнице на ову пијаци, али општина треба да умери своје приходе како не би оштетила своје грађане. Дакле, молим вас примите сад ово, па да само за годину дана дајемо под аренду. (Чује се: „то ћемо у другој седници решити, — сад примамо и знању“). Добро, онда ћу вам изнети исти предмет у другој седници.

Сад изволте дати неколико уверења која се траже, за ђаке окривљенике. Одбор је

изјавио:

да је Мијаило Јовичић трг. доброга владања и доброг имовног стања а да не познаје: Миту Љуботића калфу обућарског, Душана Вукадиновића бив. коњичког наредника, Саву Костића телала и Катарину Јовановић служавку; а Настасија Милићева ученица да је сиротног стања.

Састанак је трајао до 7¼ часова по подне.

НЕСЛУЖБЕНИ ДЕО

ПИСМА ИЗ РУСИЈЕ

(париском „Солеј“ у)

Петроград 20 Октобра п. н. 1887 год.

Од ово неколико недеља показује се некакав чудноват обрт у руском јавном мњењу. Свет почиње опет да се страсно интересује за спољну политику. Московски славенофили, који су све до смрти Александра II-ог стајали у засенку, славе данас одесудну победу; а то су људи који суревњиво гледају на Јевропу и попреко на њен запад. Па како би, у осталом, и могло бити другаче? Та врста људи мало и познаје Јевропу — њен запад ни мало. Руска аристократија је једина која путује по туђини, и која је имала прилике да се заљуби у талијанску вештину, инглеско богатство и дивоте Париза. Војска славенофилска, то је бедни ђак, трговац, војник и свештеник, који се никада ни куда из Русије не миче, који се целога живота, у дубини њених губернија налаја духом предра-

суда према иностранству, па који се природно и јавља као његов страсни непријатељ. Управо, и одмах, првих година нове владе показа се јасно горенаглашена освета славенофила. Племићи, књижевници, и богата и слободоумна аристократија, која је са толико заузетости пратила јевронски прогрес, паде у немилост. Дође време да се пробуде све страсти народне, и распале све, старе мржње. Чувени ултра-германски покрет, који је обележио у Немачкој периоду 1813—1818, нађе себи равна у ултра-славенофилској Москви од 1881 до 1886. Ово је већ шеста година како штампана руска, као верни одјек руског јавног мњења, кује у звезде руски народ, а хајку диже на све што се странцем назвало. „Нису ли — вели она — то они проклети паразити који су љутом погрешком Петра Великог пренесени на тело руског народа“ и који га у кожи „космополита“, „јевреја“ и „католика“ пљачкају? Време је дошло да се све то из земље протера, а споља да се пусти да се Французи, Немци и Инглези и сви ти покварени народи јевронски између себе покољу. „Света Русија“ нема и не треба да има ничега заједничкога с њима.“

После оваких речи пређе се и на дело. Као по команда и штампана и јавно мњење оставише на страну спољна питања Русија затвори са треском „прозор“ који јој је Петар Велики отворио на Јевропу. Она се повуче у себе саму, али не да се, по патријотску примеру Горчакова од 1855, „прибере“ већ да — оствари тенденције једног кнеза Галицина. Него, збиља, и та тенденција као да већ наилази на отпорну реакцију. Брошура г. Галицина постаје предмет неочекиване критике и најздравије осуде и у штампи и у публци руској. Тако, „Ново Време“, највећи и најважнији лист у престоници, донесе пре неки дан један дугачак чланак под ироничном титулом; „Света Русија и грешна Француска“. Књазу Галицину ту се адресују неке најнепријатније истине. „Ваш је скроман књаз Галицин — вели дотични уредник — кад већ глашује и друго издање своје брошуре. Он је томе издању додао само шеснајест нових страна, док, слободно је могао испунити и стотину онаким грубостима и глупостима“.

За овим „Ново Време“ износи књижевничку прошлост овог племића:

„Он је (вели) некада уређивао, „Варшавски Дневник“, и ту је обелоданио неке врло обичне способности уредничке... Ако су сурадници па-

риског „Фигара“ доказали да ни мало не познају Русију, књаз Галицин је исто тако доказао, да ни у колико не познаје Француску. Истина је цела да смо ми Руси често покушавали да подражавамо Французима. Али, зар смо за то били на кривој путу? Зар није цивилизација француска старија од наше, и зар је требало утећи од благодетног утицаја тако просвећене једне земље као што је Француска? Не велимо да је то подражаваће увек било сретне руке. Поред поштовања чувених вештака, славних научњака и великих државника Француске, ми смо показивали пажње и кројачима и куварима па чак и свакојаким дамама париским. Али ко је за то грив? — ако не ми сами. Није ли сваки народ сам дужан да избаци оне нечисте елементе из своје средине које му доноси страна цивилизација? Што се Француза тиче, то, ако су нас они некада зло судили, или нам се и ругали, треба признати да ту има и нешто наше заслуге. Било је времена кад смо и ми сами себе презирали. Данас, пак, можемо, са истинским задовољством констатовати; да се у Француској о Русији и праведније мисли и топлије осећа. Сетимо се само изјава републиканске јој штампе на гробу нашега Каткова“....

Сматрао сам за дужност да вас упознам са овим, колико енергичним толико и узвишеним, топом највећег листа петроградског. Чланак служи на част ономе ко га је написао, а показује и данашње расположење руског народа према Француској. Ја сам вам о том расположењу одавна сведочио. Факт је констатовано и књаз Галицин — само што је он по својски додао: „да се не треба освртати на мњење фукаре“.

У осталом, не треба заборављати да Француска броји у Русији још по ког противника. Једна малена али богата и титулисана група нарочито се сад окомила противу Француске и Француза. Јако се сумња и на кнеза Бизмарка да не издржава неколико рептила у овој земљи. Природњаци су већ давно приметили, да се ове опасне животиње могу прилагодити и најладнијем поднебљу.... На послетку и овде, као у свима престоницама навазе се особењаци, којих је једини циљ: да светле са истицањем разних парадокса, и да ударају са свом жестином на владајућа мњења. У ову последњу категорију улази и књаз Мешчерски, човек, чији карактер свако уважава, али чијим се претераностима петроградска публика има често прилика да смеје. Ја сам вам ту скоро говорио о „Гражда-

нини“ кога уређује исти г. Мешчерски. Тај лист имао је врло скроман почетак и излазио је свега два пута недељно. Са ове реткости излазак као и са малености свога формата, и сиромаштва својих информација, тај је лист одавна стао био на јевтину улогу „дворничког“ журнала. Али ево где га књаз Мешчерски претвори у прави убојни орган. „Гражданин“ ће излазити од сала сваки дан, а програм ће му бити: да у спољној политици свима средствима сузбија утицај француски и проповеда савез немачки; унутра, тражиће укључе свију установа од ово четврт века, свију слобода, и објаву рата свима верама осим православне.

Занимљиво ће бити видети, какав ће утисак учинити на руску публику овај чудновати политичко-религијозни систем књаза Мешчерског. Он, сам, увек је уживао кредит човека занећењака. Његови први напади — увек бесомучни — били су најпре управљени противу друштва руског. Њему је оно тада изгледало покварено, безбожно и револуционарно. И данас он једнако понавља, како је либерална струја упропастила словенски свет. Њему и најконсервативнији и најзваничнији листови изгледају окужени превратним духом. Никаква класа ни партија не налази пардона код њега. И судови, и војска, па чак и свештенство, изгубили су по њему чувство монархијско. Што се неправославних секата тиче, он њих мрзи више и од самог ислама. Да су крстоносне војне могуће у наше време, он би пробао да поведе једну противу протестаната, али нарочито противу католика.

Дакле, као што видите, и Русија има своје „неомирљивце“. Они не наличе, до душе, на ваше у Француској, али — јесу ли они за то и практичнија вера? Помислите само, да су најватренији пријатељи Немачке у Петрограду, у исто време и најжешћи русификатори балтичких провинција, људи, који на сва уста траже да се Немци протерају и лутерани збришу. Измирите, ако можете сад, овако противуречне тенденције. По мом мњењу, државник који буде тај проблем решио, решиће и проблем квадратуре круга. Међу тим, све нам сведочи да ће ово страшно питање балтичких провинција једнога дана довести до сукоба између Петрограда и Берлина.

Недеља која нас остави обележена је, поред осталог, и једном врло значајном франкофилском манифестацијом од стране петроградске општине. Главни кмет престонице г. Љихачев, у одборској седници, захвалио се са узбуђењем, на лепу и

топлу пријему који му је у Паризу учињен. Телеграф вам је већ јавио да се одбор томе одазвао једнодушним устајањем — или како се то зове — *акламацијом* — што позјавише у очи пада. Све партије, дакле, у нашој општини сматрале су за дужност да овој манифестацији ударе печат симпатија за Француску; а заборавити не смемо да је, колико сутра дан званични орган г. Гирса донео говор г. Љихачева на првој страни. У земљи где и најмањи догађај може да узме облик политичке демонстрације овај двоструки појав подејствовао је на све духове.

Простор ми не допушта да вам кажем коју и о великом опиту који се данас изводи у целој царевини руској — разумем — *сазивање резервиста на вежбање*. И ако тешка кубура државних финансија није дозволила да се ова мера изведе у свом обиму свом, ипак је огромна маса од неких двеста хиљада људи данас под заставом. Такав развој снаге није се видео за ово десет година — од рата с Турцима. Министар војени, ђенерал Вановски, решио је да се овака вежбања држе сваке године. Идућега лета ће се на сву прилику позвати и један део „*ополченија*“. Што се резултата садање пробе тиче, могу вам казати да су прекрасни. Истина да су петроградске резервисте правиле првога дана нешто хуке и буке — ишли по сокацима весело певајући па чак и крчме разбијајући — али главно је да су се на вежбању као добри војници показали. И гађање у нишан испало је добро; али томе као и другим појединостима вратићемо се у идућем писму.

ТРГОВИНА

Стање пшјаца

Београд, 16 Октобра 1887 год:

(од 16 до 22 октобра)

Прешло је преко општинског кантара:	
243.089 кила	Пшенице . . . . по 10-50 дин.
30.450 "	Пшен. браш. (лебног " 15 "
— "	" " финог " . . . . "
12.521 кил.	Кукуруза . . . . по 8-50 "
15.767 "	Јечма . . . . . " 7-50 "
24.744 "	Овса . . . . . " 7-50 "
2662 "	Ражи . . . . . " 7-50 "
4061 "	Пасуља . . . . . " 21 "
1,077.303 "	Сувих шљива . . од 18 до 24 "
1350 "	Крива . . . . . " — "
30.330 "	Креча . . . . . " 3-50 "
111.390 "	Сена . . . . . " 3-50 "

1610 ком.	Сламе . . . . . д. 3 "
3229 "	Кајмака . . . . . " 105 "
12.696 "	Лука црна . . . . . " 7-50 "
— "	Вуне пране . . . . . " 1-20 "
— "	Масти . . . . . " — "
8000 лит.	Ракије меке . . . . . " 21 "
— "	" " љуте . . . . . " — "
61.000 "	Вина црна . . . . . " 18 "
2500 "	" бела . . . . . " 22 "
8723 "	Свиње . . . . . " 60 "
21.390 "	Кромвира . . . . . " 6-50 "
20.842 "	Грожђа . . . . . " 18 "
3790 "	Круш ка . . . . . " 10 "
4279 "	Јабука . . . . . " 10 "
1938 "	Ораја . . . . . " 27 "
1910 "	Сира . . . . . " 55 "

УВОЗ ИЗ АУСТРО УГАРСКЕ

4355 кила	Брашна . . . . .
— "	Пасуља . . . . .
8840 "	Мекиња . . . . .
1417 "	Шпиритуса . . . . .

ИЗВОЗ ЗА СТРАНЕ ЗЕМЉЕ

1,332.509 кила	Суви шљива . . . . .
69.460 "	Пекмеза . . . . .
— "	Шишарке . . . . .
20.140 "	Шподиума . . . . .
475 ком	Комада кржа овчији . . . . .
3460 "	" . . . . . јагњечи . . . . .
24.536 "	" . . . . . јарећи . . . . .
1965 "	" . . . . . ковлака . . . . .
205 "	" . . . . . козји . . . . .
114 "	" . . . . . телећи . . . . .

ОБЈАВА

На дан 28. Октобра 1887 год у 4 часа по подне држаће се у општинском деловодству лицитација за штампање „Београдских Општинских Новина“.

Услови, — под којима ће се уступити штампање оној штампарији која понуди по најповољнију цену — моћи ће се видети при лицитацији.

Од стране општинског суда СБр. 11144. 22. октобра 1887 год.